

Nr 126.

Av herrar **Wickman** och **Magnusson, Gerhard**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 242 har föreslagits ett tillfälligt lönetillägg åt viss personal vid statens järnvägar att utgå under år 1917.

Detta förslag anse vi icke böra antagas i förefintligt skick.

Vi vilja först erinra därom, att statsbanepersonalens avlöningsreglemente varit gällande ända sedan 1907, och att en skyndsam behandling av denna personals lönefråga, på grund av de sedan denna tid stegrade levnadsomkostnaderna, sålunda är synnerligen behövlig. I frågans nuvarande läge synes emellertid en fullständig löneroglering icke för närvarande vara genomförbar. Då 1914 års kommitté för reglering av vissa löneförhållanden vid statens järnvägar icke framlagt sitt förslag, uppdrog Kungl. Maj:t den 17 december 1915 åt en särskild kommission att företaga undersökning, huruvida nu gällande avlöningsreglementen för tjänstemän vid statens järnvägar, postverket, telegrafverket, statens vattenfallsverk och tullverket må kunna ersättas av i huvudsak gemensamma avlöningsbestämmelser för samtliga nämnda verk. Detta har ju bidragit till att allt för mycket fördröja den löneroglering för statens järnvägars lägre personal, varmed förutnämnda 1914 års kommitté var sysselsatt.

Kan det därför med skäl påvisas, att grupper bland statens egna tjänare intaga en allt för ogynnsam ställning i ett eller annat avseende, synes det oss som om statsmakterna borde låta sig angeläget vara att så snabbt och rättvist som möjligt söka avhjälpa dylikt.

Då det utom den starka prisstegring å matvaror, kläder, bränsle och bostadshyror, som gjort den redan i och för sig knappa lönen alltför otillräcklig efter normalt rådande prisförhållanden, tillkomma även andra omständigheter, som icke böra förbises. Vi åsyfta här den starka

trafikökning, som statsbanorna fått vidkännas efter krigsutbrottet, vilket ställt allt större krav på den personal, som där är anställd. Då detta av alla torde erkännas, så är det icke mer än rättvist, om statsmakterna även beakta detta förhållande, så mycket hellre som järnvägarna för vår industri och handel äro av största betydelse och deras betjänande på bästa möjliga sätt är till fördel för hela samhället. Detta torde vara skäl nog för att hålla denna personalgrupp i någorlunda ekonomiskt drägliga förhållanden, så att icke olusten får gripa omkring sig bland dem, då detta skulle vara icke blott för verket utan för hela samhället skadligt.

Den omständigheten, att det definitiva avgörandet av statsbanepersonalens lönefråga genom Kungl. Maj:ts beslut framskjutits längre fram i tiden, än denna stora personalgrupp, med hänsyn till sin ekonomiska ställning, haft anledning att förvänta, kan icke motivera, att de fortfarande skola avlönas sämre än jämställda befattningar vid andra statens verk. Vi vilja nämligen i detta sammanhang betona, att flertalet befattningshavare vid statens järnvägar icke ens med det i vår motion föreslagna tillfälliga lönetillägg komma att särskilt i fråga om slutlöner uppnå jämställighet i avlöningshänseende med i tjänsteavseende likställda befattningshavare inom övriga verk.

Härtill kommer, att den slutgiltiga löneregleringen vid statens järnvägar var beräknad kunna genomföras år 1917. Då det numera synes vara konstaterat att så icke kan bliva fallet, emedan den igångsatta utredningen om enhetliga avlöningsbestämmelser vid vissa förut nämnda verk icke inom den närmaste tiden kan föreligga, och löneregleringen för statsbanepersonalen härigenom kanske blir framskjuten till år 1919 eller 1920, så synes det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att förhöjning göres å det nu utgående lönetillägget. Även om årets riksdag skulle tillerkänna statstjänarne ett kristidstillägg, så bör icke detta inverka på denna fråga, alldenstund detta tillfälliga lönetillägg är avsett att utgå för år 1917 och det föreslagna kristidstillägget icke är avsett för nämnda år.

De till Kungl. Maj:ts proposition närslutna bilagorna A och B visa en ganska tydlig översikt av jämförelser emellan befattningshavares löneförmåner vid olika verk. Dessa jämförelser kunna icke annat än bliva till förmån för denna vår motion, och hade tabeller närslutits, som jämfört tull- och järnvägspersonalens löneförmåner, skulle dessa ännu mera visat det berättigade kravet om högre tillfälligt lönetillägg, än vad i Kungl. Maj:ts proposition föreslagits åt den lägst avlönade statsbanepersonalen.

Då järnvägspersonalens lönefråga på detta sätt blivit undanskjuten, så bör denna personal i avvaktan på den slutliga lösningen tilldelas ett lönetillägg, som täcker de sedan 1907 normalt stegrade levnadsomkostnaderna. Då varken Kungl. Maj:ts eller 1914 års kommittés förslag till förändring av nu utgående tillfälligt lönetillägg åt den lägst avlönade personalen vid statens järnvägar synes göra detta, så bör riksdagen låta sig angeläget vara att avvåga dessa lönetillägg på ett mera tillfredsställande sätt.

Med anledning av vad vi sålunda anfört tillåta vi oss hemställa, att riksdagen måtte besluta,

att till nedannämnda ordinarie tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar må under år 1917 av statens järnvägars trafikmedel utgå tillfälligt lönetillägg med följande belopp, nämligen

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode icke överstiger 1,140 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 240 kronor;

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode överstiger 1,140 kronor men icke 1,380 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 180 kronor;

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode utgör 1,500 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 120 kronor;

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode icke överstiger 1,140 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 270 kronor;

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode överstiger 1,140 men icke 1,380 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 210 kronor;

samt till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode utgör 1,500 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 150 kronor.

Stockholm den 13 maj 1916.

C. G. T. Wickman.

G. Gerhard Magnusson.